

Stichting Katholiek en Interconfessioneel Primair Onderwijs Sint- Michielsgestel

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 11 september 2018

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

Werkwijze

Onderzoek op schoolniveau

Om Kwaliteitszorg en ambitie te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van een deel van de scholen waarvoor het verantwoordelijk is. We onderscheiden binnen het vierjaarlijks onderzoek op schoolniveau verschillende typen onderzoek:

Verificatieonderzoek

Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg en het financieel beheer op bestuursniveau. We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

Onderzoek op verzoek goede school

Een bestuur kan bij het vierjaarlijks onderzoek een verzoek doen aan de inspectie onderzoek uit te voeren bij scholen die naar de mening van het bestuur 'goed' zijn. Het bestuur heeft twee scholen voorgedragen voor een onderzoek goede school. Het onderzoek naar goed is tevens gebruikt als verificatie van de speerpunten van het beleid. Concreet betekent dit dat op De Touwladder en de Herman Jozefschool alle standaarden in het onderzoeksprogramma zijn opgenomen.

Onderzoeksactiviteiten

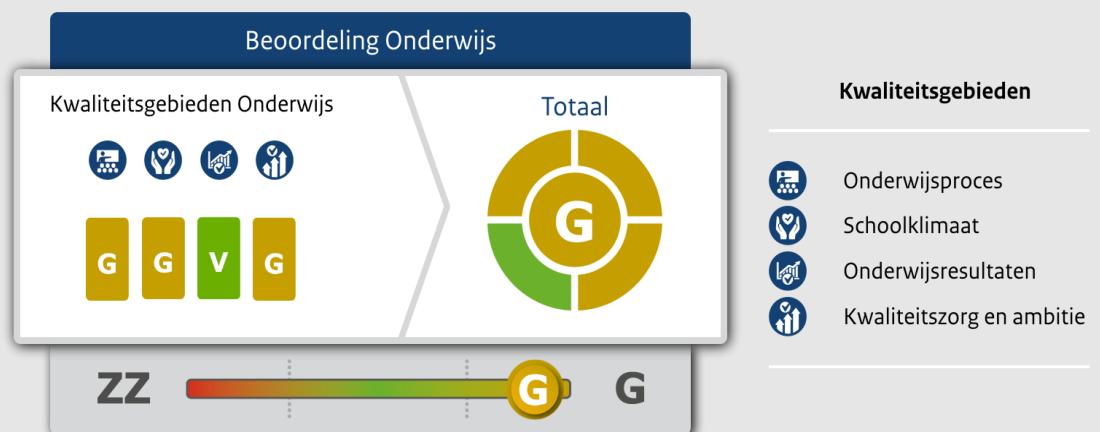
	Verificatie	Goed/verificatie	
School	Roald Dahl	Herman Jozefschool	De Touwladder
OP1 Aanbod		•	•
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	•
OP3 Didactisch handelen	•	•	•
OP4 (Extra) ondersteuning		•	•
OP6 Samenwerking		•	•
OP8 Toetsing en afsluiting		•	•
SK1 Veiligheid		•	•
SK2 Pedagogisch klimaat/Leerklimaat	•	•	•
OR1 Resultaten/Studiesucces		•	•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties		•	•
OR3 Vervolgsucces		•	•
KA1 Kwaliteitszorg	•	•	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	•	•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	•

2 Resultaten onderzoek goede school: basisschool De Touwladder

In dit hoofdstuk leest u onze bevindingen van het onderzoek op basisschool De Touwladder. Het bestuur heeft deze school voorgedragen voor een onderzoek op verzoek naar een goede school. Het bestuur heeft de school een zelfevaluatie laten opstellen. Deze zelfevaluatie is gebaseerd op het waarderingskader van de inspectie.

Onderstaand figuur geeft de resultaten van het onderzoek.

Beoordeling Onderwijs

Conclusie

Het team van basisschool De Touwladder is erin geslaagd om vanuit een situatie waarin verbetering dringend noodzakelijk was, een professionele en lerende organisatie op te bouwen, waarin de focus nu aanhoudend ligt op vernieuwen en verbeteren. De school heeft grip op haar kwaliteit, stuurt zelf op behoud en verbetering van deze kwaliteit en realiseert goed onderwijs voor de leerlingen. Daarnaast laat de school zien dat het niet alleen haar wettelijke opdracht vervult, maar dat zij ook haar eigen ambities waarmaakt. Deze ambities zijn in lijn met de beleidsvoornemens die op bestuursniveau zijn vastgesteld.

2.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	G		
	O	V	G
OP1 Aanbod			⊘
OP2 Zicht op ontwikkeling			⊘
OP3 Didactisch handelen			⊘
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking			⊘
OP8 Toetsing en afsluiting		•	

Het aanbod weerspiegelt de visie van de school en het bestuur om leerlingen te stimuleren in hun brede ontwikkeling en in hun onderzoekende houding

Het aanbod op basisschool De Touwladder voldoet aan de kerndoelen. Aan de hand van een aantal schoolspecifieke keuzes wordt duidelijk dat de school consequenties verbindt aan haar ambitie om de brede ontwikkeling van leerlingen te stimuleren vanuit een holistische benadering. Wij illustreren dit aan de hand van een aantal voorbeelden. Op de eerste plaats is het 'leerplein' voor de kleutergroepen geheel ingericht met speelleerhoeken. De inrichting van de hoeken is deels vast en deels aangepast aan het actuele thema. Dit geeft leerlingen de mogelijkheid spelend leerervaringen op te doen binnen de betekenisvolle context van het thema. Een tweede voorbeeld is de keuze voor de inrichting van het wereldoriënterend onderwijs. Gekozen is voor een methode waarin leerlingen leren om een onderzoekende houding aan te nemen, onderzoeksvragen te bepalen en actief op zoek te gaan naar informatie die bijdraagt aan het beantwoorden van deze vragen. Een derde onderdeel waaruit de focus op de brede ontwikkeling blijkt, is de wijze waarop kunst binnen de school wordt gehaald met behulp van beroepskunstenaars. We hebben met veel bewondering gekeken naar de prachtige jurken, tentoongesteld in de school, die gemaakt zijn op basis van de ideeën die door leerlingen zijn aangeleverd. Een laatste voorbeeld tenslotte is de aanwezigheid van een minikinderboerderij en groentetuintjes (per groep) op het schoolterrein, waar de leerlingen zelf zorg voor dragen.

PDCA-cyclus in viervoud. De school slaagt erin om dagelijkse observaties en toetsgegevens op pragmatische en goed hanteerbare wijze te gebruiken om het onderwijs optimaal af te stemmen op de leerlingen (OP2)

Om het onderwijs goed af te stemmen op de leerlingen verzamelen de leerkrachten structureel informatie over de leerlingen en bepalen meteen of aanvullende acties gewenst

zijn en wanneer deze in de weekagenda gepland worden. Korte dagelijkse observaties die om een vervolgactie voor de leerlingen vragen, worden op een post-it genoteerd en meteen in de agenda geplakt.

De leraar (of de duopartner) komt deze vanzelf weer tegen en weet zodoende wat bij welke leerling nog even aan de orde moet komen. Dezelfde post-its worden ook gemaakt op basis van de analyse van methodegebonden toetsen. Halfjaarlijks wordt de voortgang van de ontwikkeling besproken met de intern begeleider in samenhang met de resultaten op de methodeonafhankelijke toetsen. Naast deze vakspecifieke analyses, houden leraren in een apart logboek ook nog andere opvallendheden bij. Deze werkwijze is duidelijk herkenbaar door de hele school.

De aandacht voor kwalitatief goede didactiek vertaalt zich in een eenduidige rode draad die door alle groepen loopt en die voor de leerlingen zeer herkenbaar is

De leraren op basisschool De Touwladder verstaan hun vak. In de geobserveerde lessen bleek, dat de beoogde werkwijze van korte observaties meteen omzetten naar actief handelen goed ingevoerd is door de hele school. Hierdoor realiseren de leraren een goede mate van afstemming. Daarnaast geven de leraren consequent vorm aan de afspraken rondom het IGD1 en GIP-model. Een speciaal expertiseteam 'didactiek en klassenmanagement' bestaande uit overwegend leraren, ondersteunt de leraren bij de hantering van deze modellen. Zij ondersteunen en begeleiden wanneer nodig. Door regelmatig de groepen te bezoeken, weten zij waar nog aandachtspunten liggen. Door slim om te gaan met de inzet van vakleerkrachten, kunnen leraren bijvoorbeeld tijdens de gymles extra hulp bieden aan leerlingen van andere groepen. We beoordelen de kwaliteit als 'goed'; er zijn echter ontwikkelpunten. Zo zagen we nog wel verschillen tussen leraren als het gaat om de rust in de groep. Ook hebben we relatief weinig voorbeelden gezien van goede inhoudelijke feedback. Ook het bestuursbeleid om leerlingen meer verantwoordelijkheid in hun leerproces te geven, bijvoorbeeld door hen te betrekken bij het bepalen van het volgende leerdoel, zagen we weinig terug. De school gaf desgevraagd aan, dat dit beleidspunt voorlopig vooral binnen het wereldoriënterend onderwijs wordt uitgewerkt en (nog) niet binnen het onderwijs in taal en rekenen (waarvan we vooral lessen bezochten).

Extra ondersteuning voor wie niet genoeg heeft aan het basisaanbod

Voor leerlingen die extra hulp nodig hebben, stelt de school een groeidocument of ontwikkelingsperspectief op. Binnen de formatie is ruimte beschikbaar om op basis van deze plannen individueel of in kleiner groepsverband met deze leerlingen te werken. Voor leerlingen waar een extra bekostiging vanuit het samenwerkingsverband beschikbaar is, dient ook een uitstroomperspectief opgesteld te worden. Met de school samen is geconstateerd dat het format dat hiervoor gebruikt wordt, niet helemaal overeenkomt met wat vanuit de wet gevraagd wordt. Ook de positie van het (wettelijk verplichte) schoolondersteuningsprofiel in relatie tot het schoolplan is niet helemaal duidelijk. Dit is besproken met de school en het bestuur, inmiddels is hier actie op ondernomen en de onduidelijkheid is opgeheven.

Hoge ouderbetrokkenheid als maat voor de wens om echt samen te werken

De school hecht zeer veel waarde aan de samenwerking met ouders. Zij is laagdrempelig en ouders zijn altijd welkom binnen de school om hun kinderen te brengen. Dat de school de ouders als volwaardige partner ziet, blijkt onder andere uit het feit dat zij de organisatie van feesten en vieringen volledig uit handen heeft gegeven aan ouders. Deze afspraak verloopt naar ieders wens, en levert - naast de gelegenheid voor ouderparticipatie - een belangrijke bijdrage aan de werkdrukvermindering bij leraren. Daarnaast geven de ouders met wie wij gesproken hebben aan dat zij veel uitgenodigd worden om mee te denken over beleidskeuzes en dat hun inbreng serieus genomen wordt. Zij voelen zich gezien en gehoord. De school werkt ook nauw samen met andere organisaties. Dat betreft natuurlijk het samenwerkingsverband en de jeugdzorg, maar ook de kinderopvang en culturele instellingen.

Toetsing en afsluiting met een zorgvuldigheid die verwacht mag worden

De school voldoet aan de wettelijke basiskwaliteit. De wet stelt dat alle leerlingen in groep 8 de eindtoets maken en dat zij gedurende de schoolloopbaan valide toetsen maken op het gebied van Nederlands en rekenen. Ook informeert de school de ouders over de vorderingen en volgt zij een zorgvuldige procedure voor het geven van een advies over het vervolgonderwijs.

5.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	G			
	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat				∅

Veiligheidsbeleid zichtbaar maken voor ouders en leerlingen

Basisschool de Touwladder voldoet aan de wettelijke vereisten op gebied van sociale veiligheid. Dit houdt in dat zij een samenhangend veiligheidsbeleid voert, jaarlijks nagaat of leerlingen zich veilig voelen binnen de school en dat een leraar de taak van antipestcoördinator heeft. Daarnaast fungeert een leraar als interne vertrouwenspersoon voor leerlingen en ouders. Uit de gesprekken met de leerlingen blijkt, dat de functie van interne vertrouwenspersoon bij hen wel explicieter en vooral regelmatig voor het voetlicht gebracht mag worden.

Preventie beleid zorgt voor een veilig en stimulerend leerklimaat met weinig incidenten.

De school hecht waarde aan een goed pedagogisch klimaat. Om dit in preventieve zin zoveel mogelijk te waarborgen, heeft het voor dit onderwerp speciaal een kwaliteitskaart samengesteld. Dat de school slaagt in haar ambitie blijkt allereerst uit de grote tevredenheid van de ouders en leerlingen met wie wij spraken over de sfeer op school. Dit beeld wordt bevestigd in de tevredenheidsenquêtes die leerlingen en ouders op dit punt invullen. De school hanteert duidelijke afspraken en regels, die aan het begin van elk schooljaar in de 'Gouden weken' onder ieders aandacht gebracht worden. Doordat alle leraren in de ochtendpauze surveilleren is er sprake van een duidelijke lijn in het consequent naleven van deze regels. Leraren leveren verder een actieve bijdrage aan het veilige klimaat door goed voorbeeldgedrag en door iedere leerling elke dag persoonlijk

te begroeten met een handdruk. Daarnaast biedt de gekozen aanpak voor het wereldoriënterend onderwijs veel aanknopingspunten om leerlingen te leren samenwerken en elkaars sterke en minder sterke punten te accepteren.

5.3. Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten	V			
	O	K	V	G
OR1 Resultaten			•	
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties			•	
OR3 Vervolgsucces			•	

De leerlingen van basisschool de Touw ladder halen gemiddeld ruim voldoende resultaten op zowel cognitief als sociaal vlak. Uit een eerste onderzoek blijkt de voorlopige conclusie dat leerlingen hun niveau in het voortgezet onderwijs kunnen vasthouden.

De resultaten op de Eindtoets laten een positief beeld zien. De afgelopen jaren lag de gemiddelde score rond of ruim boven het landelijk gemiddelde. De enkele jaren geleden ingezette veranderingen lijken op dit punt dus ook hun vruchten af te werpen (OR1). De school overweegt of ze haar streefdoelen op dit punt misschien naar boven bij moet stellen, nu het landelijk gemiddelde keer op keer haalbaar blijkt. Om hier een gedegen afweging in te kunnen maken, wil de school graag weten of haar leerlingen zich op het voortgezet onderwijs staande kunnen houden op het niveau waarop ze hun advies kregen. Ze heeft hier nu voor het eerst voor één jaargroep onderzoek naar gedaan, en is tevreden over de bevindingen hieruit (OR3).

Het niveau van de sociale competenties geeft evenmin reden tot zorg, hoewel de school hiervoor geen eigen doelen heeft gesteld. Zij analyseert de beschikbare gegevens uit het leerlingvolgsysteem wel en onderneemt actie als daar aanleiding toe is (OR2).

5.4. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	G		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			⊘
KA2 Kwaliteitscultuur			⊘
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

De kwaliteitszorg op basisschool de Touwladder is van hoog niveau en vormt het hart van de schoolontwikkeling. De wijze waarop het team hier invulling aan geeft, getuigt van een uitstekend ontwikkelde kwaliteitscultuur.

De PDCA-cyclus op schoolniveau is vooral zichtbaar in de vorm van de kwaliteitskaarten. Voor tal van onderdelen ontwikkelt de school eigen kwaliteitskaarten. Op deze kaart staat de eigen ambitie weergegeven, welke doelen ze daar aan koppelt, in welke mate deze al gerealiseerd zijn en hoe dat te zien is. De kwaliteitskaarten worden gemaakt en onderhouden door vijf expertiseteams. Zo nodig doen zij eerst zelf onderzoek om tot de juiste doelstellingen te komen. Wanneer de benodigde deskundigheid niet in huis is, wordt deze extern gezocht, maar altijd vanuit de intentie om zelf als expertiseteam geschoold te worden, zodat de kennis schooleigen wordt. De leden van de expertiseteams voeren groepsbezoeken uit om gemaakte afspraken te borgen en om leraren te ondersteunen bij hulpvragen. Naast de expertiseteams (die vaak verticaal door de school georganiseerd zijn), kent de school ook professionele leergemeenschappen (PLG's). Deze zijn vaak horizontaal georganiseerd en houden zich vooral bezig met de praktische implicaties van de kwaliteitskaarten in de betreffende jaargroep of bouw. De voorzitters van de expertisegroepen en de PLG's voeren regelmatig overleg met de directeur. Zij bewaakt dat de verschillende groepen binnen de koers van het schoolplan blijven en stelt zo nodig prioriteiten. Het scholingsbeleid werkt ondersteunend en staat ten dienste van de schoolontwikkeling. Door de gekozen organisatie ligt de verantwoordelijkheid voor de schoolontwikkeling bij het gehele team. Het team is onderscheidend door een hoge mate van eigenaarschap. Tot slot werkt de school op hoogwaardig niveau samen met de Pabo, door te participeren in onderzoeksactiviteiten. Dit maakt dat wij de standaarden KA1 en KA2 als 'goed' waarderen.

Verticale verantwoording op orde. Horizontale verantwoording kan sterker (KA3).

De school verantwoordt zich naar het bestuur en naar de medezeggenschapsraad over haar beleid, de gestelde doelen en de mate waarin ze deze bereikt. Daarnaast communiceert zij met ouders via nieuwsbrieven, inloopuurtjes, de schoolgids en – in beperkte mate – via Scholen op de kaart. Deze informatiebronnen bevatten echter nog weinig informatie over doelen en resultaten anders dan opbrengstgegevens.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

